

CO DĚLAT, KDYŽ MOJE DÍTĚ CHODÍ ZA ŠKOLU?

O CO SE JEDNÁ?

Záškoláctví je úmyslné zameškávání školního vyučování. Žák se z vlastní vůle, bez vědomí rodičů, vyhýbá pobytu ve škole. Jedná se vlastně o formu útěku žáka ze školy. Záškoláctví má dvě základní formy. Je buď impulsivní (dítě předem neplánuje, že nepůjde do školy), nebo je účelové a plánované (žák předem plánuje odchod ze školy pod různými záminkami).

PODLE ČEHO SE TO POZNÁ?

Dítě často hledá záminky v tzv. tolerovaném záškoláctví – úniku do nemoci. Často si vymýšlí, lže a uhýbá školní zátěži – povinností. Simuluje odchod do školy a pak do školy nejde nebo hledá důvody, proč z vyučování odejít dřív. V některých případech se může jednat o důsledek nedostatečně zažitého režimu dne (pozdní příchody, ranní loudání...). K záškoláctví může docházet i z toho důvodu, že žák je ve třídě neoblíbený, izolovaný, po dlouhodobé nemoci, ponižovaný, šikanovaný, má špatné školní výsledky, bojí se neúspěchu, písemek, zkoušení, mluvení před tabulí nebo může mít strach z některých lidí. Negativní vliv na školní docházku může mít i závadná parta, experimentování s drogami, případně prostý vzdor proti normám.

CO UDĚLÁ ŠKOLA?

1. Neomluvenou nepřítomnost do součtu 10 vyučovacích hodin řeší se zákonným zástupcem žáka třídní učitel formou pohovoru, na který je zákonný zástupce pozván doporučeným dopisem. Projedná důvod nepřítomnosti žáka a způsob omlouvání jeho nepřítomnosti a upozorní na povinnost stanovenou zákonem. Seznámí zákonného zástupce s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené nepřítomnosti. Provede zápis z pohovoru, do něhož uvede způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem. Během období, kdy škola vyhodnocuje neomluvenou nepřítomnost, může ředitel školy v zájmu zjištění pravé příčiny záškoláctví žáka a jejího odstranění požádat o spolupráci odborníky z oblasti pedagogicko-psychologického poradenství, popř. orgány sociálně-právní ochrany dětí.

2. Při počtu neomluvených hodin nad 10 hodin svolává ředitel školy školní výchovnou komisi, které se dle závažnosti a charakteru nepřítomnosti žáka účastní: ředitel školy, zákonný zástupce, třídní učitel, výchovný poradce, zástupce orgánu sociálně-právní ochrany dětí, školní metodik prevence, popř. další odborníci a zástupce rady školy, pokud byla zřízena.

3. V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne 25 hodin, ředitel školy zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo pověřenému obecnímu úřadu. Tato ohlašovací povinnost vychází z platné právní úpravy. V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku, pokud již byli zákonní zástupci pravomocným rozhodnutím správního orgánu postiženi pro přestupek podle ustanovení zákona, je třeba postoupit v pořadí již druhé hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR, kde bude případ řešen jako trestní oznámení pro podezření spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže. Kopie hlášení o zanedbání školní docházky bude zaslána pověřenému obecnímu úřadu.

CO MOHOU NEBO MUSÍ UDĚLAT RODIČE?

Zajištění docházky dítěte do školy je povinností rodičů (zákonných zástupců) dle zákona 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí § 6. Objeví-li rodiče u svého dítěte příznaky tohoto jevu, je velmi žádoucí spojit se neprodleně se školou (třídní učitel), která má povinnost nepřítomnost žáků evidovat. Někdy se stává, že dítě omluvenky falšuje, jindy zase ovlivní rodiče, aby jeho absenci omlouvali. V těchto případech je velmi žádoucí

upozornit dítě i rodiče na případné důsledky tohoto podvodu a rozhodně se nepodílet na tolerování absence. Zároveň je však potřeba zjistit, z jakých důvodů dítě do školy odmítá chodit a tyto příčiny řešit včas a případně ve spolupráci s odborníky.

PRAKTICKÁ OPATŘENÍ VEDOUcí K POTŘENí ZÁŠKOLÁCTVÍ

1. Stanovení režimu dne a důsledná kontrola jeho dodržování, včetně odměna sankcí.
2. Zajištění doprovodu dítěte do školy. Zejména u žáků 2. stupně se jedná o velmi „nepopulární“ opatření.
3. Stanovení jasných podmínek pro možnou absenci – nemoc potvrzená lékařem, předčasný odchod ze školy pouze po telefonickém ověření důvodu u rodičů.
4. Dohoda se školou o informování o nepřítomnosti dítěte ve vyučování a způsobu omlouvání nepřítomnosti dítěte.
5. V případě zjištění důvodů záškoláctví spolupracovat se školou na jejich šetření (šikana, vztahy ve třídě, strach, parta....).
6. Stanovit přesný časový úsek, po který bude monitorována účast dítěte ve vyučování po zavedení výše uvedených opatření – poté efekt opatření zhodnotit a stanovit další etapu a podmínky naplňování opatření.
7. Spolupracovat s orgánem sociálně–právní ochrany (MěÚ), s poradenskými institucemi v zájmu nastavení žádoucích norem chování dítěte, příp. podpory rodiny.

Orgán sociálně–právní ochrany dětí (OSPOD MěÚ) má ze zákona povinnost zabývat se dětmi, u kterých jsou patrné projevy nežádoucích sociálních jevů, včetně záškoláctví. Společně s rodiči se hledají řešení nepříznivého chování a usiluje se o nápravu dostupnými prostředky domluvou, dohledem, omezením kontaktu s nežádoucím prostředím a osobami. V případě pokračujícího nevhodného chování navrhne ambulantní nebo pobytovou speciální péči ve středisku výchovné péče (SVP), případně navrhne ústavní výchovu.